



Comisia agricultură și industrie alimentară

R A P O R T

la proiectul de lege privind asigurarea subvenționată în agricultură

nr. 352 din 29.07.2020, lectura II

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de lege privind asigurarea subvenționată în agricultură, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Proiectul are drept scop stimularea accesului fermierilor la asigurările în agricultură prin aplicarea la o cotă mai înaltă a subvenționării primei de asigurare, precum și crearea posibilității pentru asigurători de a crea noi produse de asigurare solicitate de către producătorii agricoli.

În ședința sa, din 10.09.2020 plenul Parlamentului a aprobat în prima lectură proiectul nr.304 din 07.07.2020 și proiectul nr.352 din 29.07.2020, fiind aprobată decizia de comasare a acestora, de bază stabilindu-se proiectul nr.352 din 29.07.2020

Majoritatea propunerilor din proiectul de lege 304 din 07.07.2020 se regăsesc în proiectul de bază, iar propunerile aferente reglementării particularităților stabilirii sumei asigurate, de constatare a prejudiciului suportat ca urmare a producerii riscului asigurat, modul subvenționării și cuantumului subvențiilor rămân cele stabilite de Guvern.

Totodată, la propunerea de la p.1) din proiectul 304 din 07.07.2020 privind definirea noțiunii de "suma asigurată" comunicăm că aspectele date sunt reglementate de art.6 din Legea 407/2006 cu privire la asigurări, din care motiv considerăm inoportună înserarea noțiunii respective în proiectul supus examinării.

Comisia a examinat și acceptat amendamentul deputatului Radu Mudreac privitor la modificarea termenului de intrare în vigoare a legii, astfel termenul de 6 luni a fost redus la 3 luni.

Proiectul de lege modificat prin prisma propunerilor acceptate se anexează la prezentul raport.

În context, Comisia agricultură și industrie alimentară cu votul majorității membrilor săi propune plenului Parlamentului proiectul de lege înregistrat cu nr. 352 din 29.07.2020 spre examinare și aprobare în lectura a II-a.

Radu MUDREAC
Președintele Comisiei

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

privind asigurarea subvenționată în agricultură

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul și obiectul prezentei legi

(1) Prezenta lege are drept scop stimularea producătorilor agricoli pentru asigurarea intereselor patrimoniale împotriva riscurilor specifice activităților agricole și protejarea intereselor patrimoniale ale acestora în procesul de asigurare a riscurilor de producție în agricultură.

(2) Prezenta lege reglementează relațiile dintre asigurători și producătorii agricoli care apar în procesul asigurării în agricultură, precum și relațiile care se stabilesc între aceștia, pe de o parte, și autoritățile publice, pe de altă parte, în legătură cu subvenționarea de către stat a primelor de asigurare.

Articolul 2. Cadrul juridic al asigurării subvenționate în agricultură

Asigurarea subvenționată în agricultură (în continuare – *asigurare în agricultură*) se desfășoară conform prevederilor prezentei legi. Situațiile nereglementate de prezenta lege sunt reglementate de Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 și Legea nr. 407/2006 cu privire la asigurări.

Articolul 3. Subiecții și obiectul asigurării în agricultură

(1) Subiecții relațiilor de asigurare în agricultură sunt asigurătorul, asiguratul, beneficiarul asigurării, precum și statul, în partea ce ține de subvenționarea primelor de asigurare în agricultură.

(2) În calitate de asigurat poate fi producătorul agricol sau grupul de producători, astfel cum sunt definiți de Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, care își asigură bunurile agricole prezente și viitoare.

(3) Obiect al asigurării sunt bunurile agricole aflate în circuitul civil asupra cărora, prin lege, nu sunt stabilite alte interdicții sau limitări și care sunt reglementate de prezenta lege.

(4) În caz de transmitere în arendă a terenurilor agricole, recolta culturilor agricole și a plantațiilor multianuale se asigură de arendaș. Primele de asigurare plătite de acesta nu pot fi trecute în contul arendeii.

Articolul 4. Desfășurarea activității de asigurare subvenționată în agricultură. Drepturi și obligații

(1) Asigurători sunt persoane juridice deținătoare de licențe, eliberate de Comisia Națională a Pieței Financiare, pentru desfășurarea activității de asigurare la categoria „asigurări generale”, cu dreptul de a practica activitate pentru clasele de asigurări 8 și 9 specificate în compartimentul B din anexa nr.1 la Legea nr. 407/2006 cu privire la asigurări și care, în baza primelor de asigurare încasate, plătesc despăgubiri de asigurare pentru prejudiciul cauzat de riscurile asigurate prevăzute de prezenta lege.

(2) Condițiile speciale de asigurare a riscurilor de producție în agricultură, precum și modificările acestor condiții, se notifică de către asigurator Comisiei Naționale a Pieței Financiare și Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

(3) Fără a aduce atingere cerințelor stabilite de către Comisia Națională a Pieței Financiare față de conținutul condițiilor de asigurare, condițiile speciale de asigurare a riscurilor de producție în agricultură, în sensul alin. (2), includ:

- a) lista bunurilor agricole și riscurilor asigurate;
- b) caracteristica riscurilor asigurate;
- c) gradul de cuprindere în asigurare și mărimea franșizelor utilizate pentru fiecare obiect și risc asigurat în parte;
- d) modalitatea de estimare a prejudiciului și de calculare a despăgubirilor de asigurare.

(4) Asigurătorii ale căror condiții speciale de asigurare a riscurilor de producție în agricultură au fost notificate dobândesc dreptul:

- a) la prestarea serviciilor de asigurare subvenționată în agricultură;
- b) la accesarea, prin intermediul platformei de interoperabilitate MAccess, a informațiilor existente în sistemele informaționale deținute de către autoritățile administrației publice necesare încheierii și urmării executării contractelor de asigurare a riscurilor de producție în agricultură.

(5) Asigurătorii prezintă anual Comisiei Naționale a Pieței Financiare date cu privire la asigurarea în agricultură, despăgubirile de asigurare achitate și deciziile de refuz în achitarea despăgubirilor de asigurare, în baza unor formulare aprobate de Comisia Națională a Pieței Financiare, coordonate cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Capitolul II

CONDIȚIILE ASIGURĂRII ÎN AGRICULTURĂ

Secțiunea 1. Asigurarea cantitativă a recoltei culturilor agricole

Articolul 5. Obiectul asigurării

(1) Obiect al asigurării cantitative a recoltei culturilor agricole este interesul patrimonial legat de pierderea financiară, ca rezultat al obținerii unei cantități de recoltă a culturilor agricole sub nivelul celui planificat, din cauza producerii riscului asigurat.

(2) Nu pot fi supuse asigurării:

a) recolta culturii anuale, care, fiind cultivată pe parcursul ultimilor 3 ani consecutivi, a produs mai puțin de 30% din recolta medie a culturii date în unitatea administrativ-teritorială de nivelul al doilea, conform datelor Biroului Național de Statistică, sau nu a rodit deloc;

b) recolta plantației multianuale, care, fiind în fază de fertilitate, în ultimii 5 ani a produs mai puțin de 30% din recolta medie a acestei culturi în unitatea administrativ-teritorială de nivelul al doilea, conform datelor Biroului Național de Statistică, sau nu a rodit deloc;

c) recolta plantației multianuale, în care peste 20% din pomi/tufe proiectate lipsesc, sunt pierși, nu a fost întreținută conform normelor agrotehnice sau a cărei termen de funcționare utilă rămas este mai mic sau egal cu 2 ani.

Articolul 6. Riscul asigurat

Producătorul agricol poate asigura obiectul asigurării împotriva unuia sau mai multor dintre următoarele riscuri:

- a) secetă excesivă;
- b) grindină;
- c) înghețuri timpurii de toamnă, de iarnă și târzii de primăvară;
- d) inundații;
- e) ploi torențiale;
- f) suflarea semințelor;
- g) polignirea culturilor;
- h) incendierea culturilor cerealiere;
- i) atac al organismelor dăunătoare.

Articolul 7. Stabilirea sumei asigurate

(1) Suma asigurată în cazul asigurării recoltei culturii agricole reprezintă produsul recoltei medii prognozate la hectar și al prețului anticipat de comercializare a recoltei, dacă părțile nu convin asupra unui nivel mai mic al sumei asigurate.

(2) Recolta medie prognozată la hectar se calculează ca producția medie a culturii agricole ce urmează a fi asigurată, obținută de către producătorul agricol pentru 3 ani din ultimii 5 ani, cu excluderea anului în care s-a obținut cea mai mare recoltă și a anului în care s-a obținut cea mai mică recoltă.

(3) În lipsa datelor prevăzute la alin. (2), calcularea recoltei medii prognozate se face în baza datelor Biroului Național de Statistică, în profil teritorial, despre cultura agricolă ce urmează a fi asigurată, sau a datelor din alte surse acceptate de către ambele părți.

(4) La cererea asiguratorului, asiguratului sau a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, părțile recalculează recolta prognozată, dacă din cauza unor factori, alții decât cei împotriva cărora s-a asigurat, se constată că recolta fie va fi mai mică de 75% din cea prognozată, fie va fi mai mare cu peste 50% din cea prognozată.

(5) Prețul anticipat de comercializare a recoltei culturii agricole nu poate depăși prețul maxim de comercializare obținut de către producătorul agricol în ultimii 5 ani, confirmat prin acte de înstrăinare.

(6) În lipsa datelor prevăzute la alin. (5), prețul anticipat de comercializare a recoltei culturii agricole nu poate depăși prețul maxim comparabil din ultimii 5 ani, în baza datelor oficiale ale Biroului Național de Statistică, în profil teritorial.

(7) Părțile contractului de asigurare pot conveni asupra unei cantități a recoltei peste media prognozată sau a unui preț peste cel anticipat de comercializare a recoltei culturii agricole în următoarele cazuri:

a) când producătorul agricol vine cu probe cu privire la posibila creștere a productivității culturilor agricole față de cea medie obținută de el în ultimii ani, prin implementarea unor noi tehnologii sau a unor operațiuni agrotehnice noi pe suprafețele cu cultura agricolă ce urmează a fi asigurată;

b) când există contracte sau antecontracte prin care producătorul agricol a negociat un preț peste valoarea prețului anticipat de comercializare.

(8) Calculul sumei asigurate se prezintă într-o anexă la contractul de asigurare, în care se indică sursele de informații privitor la recolta medie la hectar și la prețurile de comercializare. Anexa este parte integrantă a contractului de asigurare și se semnează de către ambele părți.

Secțiunea a 2-a. Asigurarea calității recoltei culturii agricole

Articolul 8. Obiectul asigurării

Obiect al asigurării calității recoltei culturii agricole este interesul patrimonial legat de pierderea financiară ca rezultat al diminuării calității recoltei culturii agricole, din cauza producerii riscului asigurat.

Articolul 9. Riscul asigurat

Producătorul agricol poate asigura obiectul asigurării împotriva unuia sau mai multor dintre următoarele riscuri:

- a) seceta excesivă;
- b) grindină;
- c) inundații;
- d) ploi torențiale;

e) atac al organismelor dăunătoare.

Articolul 10. Stabilirea sumei asigurate

Prevederile art. 7 se aplică *mutatis mutandis* la stabilirea sumei asigurate în cazul asigurării pierderilor financiare provocate de diminuarea calității.

Secțiunea a 3-a. Asigurarea plantațiilor multianuale

Articolul 11. Obiectul asigurării

(1) Obiect al asigurării plantațiilor multianuale este interesul patrimonial legat de pierderea financiară ca rezultat al distrugerii totale sau parțiale a plantației multianuale, din cauza producerii riscului asigurat.

(2) Nu pot fi supuse asigurării:

a) plantațiile multianuale în care peste 20% din pomi/tufe proiectate lipsesc sau sunt pieriți/pierite;

b) plantațiile multianuale al căror termen de funcționare utilă rămas este mai mic sau egal cu 2 ani;

c) plantațiile multianuale care nu sunt întreținute conform cerințelor agrotehnice.

Articolul 12. Riscul asigurat

Producătorul agricol poate asigura obiectul asigurării față de distrugerea totală sau parțială a plantației multianuale provocate de una sau mai multe din următoarele riscuri:

a) grindină;

b) înghețuri de iarnă;

c) inundații;

d) atac al organismelor dăunătoare;

e) furtuni;

f) secetă excesivă.

Articolul 13. Stabilirea sumei asigurate

Suma asigurată la asigurarea plantației multianuale nu poate depăși suma costurilor activelor biologice și a costurilor aferente activelor biologice, până la momentul asigurării, sau, după caz, prețul de piață indicat în raportul de evaluare.

Secțiunea a 4-a. Asigurarea animalelor

Articolul 14. Obiectul asigurării

(1) Obiect al asigurării animalelor este interesul patrimonial legat de pierderea financiară ca rezultat al pieirii sau sacrificării animalelor, altele decât peștii și albinele.

(2) Nu pot fi supuse asigurării următoarele animale:

- a) cele care nu sunt întreținute conform normelor sanitar-veterinare;
- b) cele bolnave (infectate);
- c) cele care manifestă semne clinice de boală, sunt slăbite sub greutatea fiziologică normală și cele care se află în zona de protecție și de supraveghere delimitată de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Articolul 15. Riscul asigurat

Producătorul agricol poate asigura obiectul asigurării de pieire sau sacrificare forțată produse, în special, de una sau mai multe dintre următoarele riscuri:

- a) boli sau patologii ale animalelor;
- b) accidente;
- c) fenomene meteorologice și agrometeorologice periculoase;
- d) temperaturi excesive, sub sau peste limita fiziologică de rezistență a animalelor;
- e) incendii.

Articolul 16. Stabilirea sumei asigurate

(1) Suma asigurată a animalelor mature și a celor de prăsilă este egală cu costul acestora la momentul asigurării, indicat în evidența contabilă a asiguratului, sau cu prețul de procurare, indicat în contractele de vânzare-cumpărare, sau după caz, în invoice-uri, facturi de expediție ori cu prețul de piață, indicat în raportul de evaluare.

(2) Suma asigurată a animalelor în creștere este stabilită conform unei metodologii aprobate de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

(3) Prin acordul comun al părților, acestea pot stabili suma de asigurare a animalelor domestice, pentru fiecare zi de aflare în asigurare, ținând cont de adaosul zilnic în masă al acestora.

Secțiunea a 5-a. Asigurarea sănătății animale

Articolul 17. Obiectul asigurării

(1) Obiect al asigurării sănătății animale este interesul patrimonial legat de sănătatea animalelor.

(2) Nu poate fi supusă asigurării sănătatea următoarelor animale:

- a) a celor care nu sunt întreținute conform normelor sanitar-veterinare;
- b) a celor în privința sănătății cărora apar suspiciuni de boală;

c) a celor care la ultima inspectare au fost diagnosticate ca bolnave (infectate);

d) a celor care se află în zona de protecție și de supraveghere delimitată de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, cu excepția celor care nu sunt susceptibile la bolile în baza cărora a fost instituită zona de carantină de necesitate (nespecifice tipului de animale);

e) a celor care au suferit traume, slăbite, care suferă de subnutriție.

Articolul 18. Riscul asigurat

(1) Riscul asigurat al sănătății animale îl constituie cheltuielile pentru diagnosticarea și tratarea animalelor care aparțin producătorilor agricoli, suportate ca urmare a:

a) bolilor, cu sau fără moartea animalului;

b) accidentelor, cu sau fără moartea animalului;

c) incendiului, cu sau fără moartea animalului;

d) măsurilor urgente clinice, terapeutice, chirurgicale, obstetricale, ginecologice.

(2) Nu constituie risc asigurat cheltuielile legate de măsurile profilactice, de vaccinare, antiepidemice, sanitar-igienice, de dezinfecție, deparazitare, deratizare și investigații de laborator, altele decât cele necesare pentru tratarea animalelor.

Articolul 19. Stabilirea sumei asigurate

Suma de asigurare a sănătății animalelor se stabilește între asigurat și asigurător, dar nu poate depăși costul animalelor indicat în evidența contabilă a asiguratului sau prețul de procurare indicat în contractele de vânzare-cumpărare sau, după caz, în invoice-uri, facturi de expediție ori prețul de piață indicat în raportul de evaluare.

Secțiunea a 6-a. Asigurarea peștilor

Articolul 20. Obiectul asigurării

(1) Obiect al asigurării peștilor este interesul patrimonial legat de pierderea financiară ca rezultat al pieirii peștilor, din cauza producerii riscului asigurat.

(2) Nu pot fi supuși asigurării peștii:

a) care nu sunt întreținuți conform normelor sanitar-veterinare;

b) cei bolnavi (infecțați) sau cei care prezintă semne de boală;

c) cei care la ultima inspectare au fost diagnosticați ca bolnavi (infecțați) sau a fost depistată o reacție pozitivă la anumite boli (agenți patogeni);

d) cei care se află în zona de protecție și de supraveghere delimitată de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, cu excepția celor care nu sunt susceptibili la bolile în baza cărora a fost instituită zona de protecție și de supraveghere (nespecifice tipului de pești).

Articolul 21. Riscul asigurat

Producătorul agricol poate asigura obiectul asigurării de pieire ca rezultat al producerii unuia sau mai multor dintre următoarele riscuri:

- a) boli;
- b) inundații;
- c) intoxicare;
- d) asfixiere;
- e) secetă;
- f) întreruperea alimentării cu energie electrică a întreprinderilor de reproducere a peștilor, ca urmare a unor factori naturali.

Articolul 22. Stabilirea sumei asigurate

(1) Suma asigurată a peștilor este egală cu costul acestora la momentul asigurării, indicat în evidența contabilă internă a asiguratului, sau cu prețul de procurare, indicat în contractele de vânzare - cumpărare sau, după caz, în invoce-uri de import, facturi de expediție ori cu prețul de piață indicat în raportul de evaluare.

(2) Suma asigurată a peștilor în creștere este stabilită conform unei metodologii aprobate de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

(3) Prin acordul comun al părților, acestea pot stabili suma de asigurare a peștilor, pentru fiecare zi de aflare în asigurare, ținând cont de adaosul zilnic în masă a acestora.

Secțiunea 7. Asigurarea familiilor de albine**Articolul 23. Obiectul asigurării**

Obiect al asigurării familiilor de albine este interesul patrimonial legat de pierderea financiară ca rezultat al pieirii familiilor de albine sau deteriorarea stupilor, din cauza producerii riscului asigurat.

Articolul 24. Riscul asigurat

Producătorul agricol poate asigura obiectul asigurării împotriva unuia sau mai multor dintre următoarele riscuri:

- a) a bolilor sau a paraziților, cu pieirea totală sau parțială a familiilor de albine;
- b) a intoxicării, în special, cu produse de uz fitosanitar, cu pieirea totală sau parțială a familiilor de albine;
- c) deteriorarea unuia sau mai multor stupi în timpul transportării, în urma accidentelor rutiere sau altor tipuri de accidente.

Articolul 25. Stabilirea sumei asigurate

Suma de asigurare a familiilor de albine și/sau stupilor este egală cu costul acestora, indicat în evidența contabilă internă a asiguratului sau cu prețul de procurare, indicat în contractele de vânzare - cumpărare sau, după caz, în invoce-uri de import, facturi de expediție ori cu prețul de piață indicat în raportul de evaluare.

Capitolul III CONTRACTUL DE ASIGURARE

Articolul 26. Clauzele obligatorii ale contractului de asigurare

Fără a aduce atingere prevederilor Codului civil, în contractul de asigurare în agricultură se indică:

- a) numărul cadastral și suprafața terenului ocupat de cultura agricolă asigurată; sau
- b) specia, rasa și, după caz, numărul de identificare a animalului;
- c) mărimea sumei asigurate;
- d) mărimea franșizei și modalitatea de calcul a despăgubirii de asigurare;
- e) beneficiarul asigurării;
- f) drepturile și obligațiile părților.

Articolul 27. Acțiunea în timp a contractului de asigurare

(1) Contractul de asigurare în agricultură se încheie pe cel mult un an calendaristic, dacă părțile nu stabilesc altfel.

(2) Contractul de asigurare a recoltei culturilor agricole se încheie pe un an agricol și încetează la data finalizării recoltării, dacă părțile nu stabilesc altfel. Recoltarea culturii agricole nu poate depăși termenul practicat în unitatea administrativ-teritorială de nivelul al doilea, respectivă pentru efectuarea acestei operațiuni. Cultura agricolă se consideră recoltată din momentul încărcării producției în lăzi, unități de transport sau depozitării ei, pentru transportarea la procesare.

(3) Asigurarea începe cu prima oră a primei zile următoare achitării primei de asigurare sau a primei rate a acesteia și încetează la ora 24 a ultimei zile din perioada de asigurare, dacă părțile nu convin altfel.

(4) În cazul animalelor, asigurarea începe după împlinirea perioadei de carantină profilactică prevăzută în contractul de asigurare.

(5) În cazul asigurării animalelor pentru carne, asigurarea încetează la data sacrificării animalelor, dacă părțile nu convin altfel.

Articolul 28. Măsuri de precauție

(1) Asiguratul este obligat să respecte regulile agrotehnice, normele sanitar-veterinare și alte măsuri stabilite de contract sau actele normative, pentru

a evita sau a diminua efectele negative asupra obiectului asigurării, altele decât cele care pot fi produse de riscul asigurat.

(2) Asigurătorul poate verifica respectarea de către asigurat a măsurilor prevăzute la alin. (1), iar în caz de depistare a abaterilor acordă un anumit termen pentru înlăturarea acestora. Periodicitatea verificărilor și termenele pentru înlăturarea abaterilor se stabilesc în condițiile speciale de asigurare.

(3) Asigurătorul poate declara rezoluțiunea contractului, dacă asiguratul nu a îndeplinit măsurile de precauție cu intenția de a cauza prejudiciu ori din culpă gravă, dar cunoscând că există probabilitatea că prejudiciul va surveni.

Articolul 29. Rezoluțiunea contractului de asigurare

(1) Rezoluțiunea contractului de asigurare se face în condițiile Codului civil.

(2) Asigurătorul decade din dreptul la rezoluțiunea contractului de asigurare dacă devine cert că riscurile asigurate se vor produce.

(3) Asiguratul decade din dreptul la rezoluțiunea contractului de asigurare dacă devine cert că riscurile asigurate nu se vor produce.

(4) În caz de rezoluțiune a contractului de asigurare, partea primei de asigurare primită ca subvenție proporțională cu perioada de asigurare rămasă și neacoperită după rezoluțiune se restituie de către asigurător în bugetul de stat, în termen de 10 zile de la data rezoluțiunii contractului de asigurare.

Capitolul IV PRIMA DE ASIGURARE, PLATA ȘI MODALITATEA DE SUBVENȚIONARE A ACESTEIA

Articolul 30. Primele de asigurare

(1) Prima de asigurare se stabilește în conformitate cu tarifele de bază aplicate la suma asigurată.

(2) Tariful de asigurare se stabilește de comun acord al părților, ținând cont de politica actuarială internă a asigurătorului.

(3) Primele de asigurare includ cheltuielile de gestionare ale asigurătorului, care nu pot constitui mai mult de 15% din valoarea primelor subscrise pe contract.

Articolul 31. Plata primelor de asigurare

(1) Prima de asigurare se plătește la eliberarea poliței de asigurare, însă nu mai târziu de termenul prevăzut la alin. (4).

(2) Prima de asigurare poate fi achitată de către asigurat sau de către beneficiarul asigurării, în a cărui favoare se încheie asigurarea.

(3) Asigurătorul poate accepta efectuarea plății primei de asigurare în tranșe, în termenul indicat în contractul de asigurare.

Mărimea primei tranșe va constitui:

a) 40% din prima de asigurare, dacă prima de asigurare se va plăti în două sau trei tranșe;

b) 25% din prima de asigurare, dacă prima de asigurare se va plăti în patru tranșe;

c) 20% din prima de asigurare, dacă prima de asigurare se va plăti în cinci tranșe.

(4) Termenul de plată a primei de asigurare sau a primei ei tranșe:

a) pentru recolta culturilor de toamnă se efectuează până la 1 decembrie a anului precedent recoltării sau, pentru riscurile prevăzute la art. 6 litera a), b), c) (doar pentru înghețurile de primăvară), d), e), g), h), i) și art. 9 cel târziu până la 1 mai a anului recoltării;

b) pentru recolta culturilor de primăvară se efectuează cel târziu la 1 iunie a anului curent, cu excepția culturilor supuse riscului de înghețuri târzii de primăvară, pentru care termenul-limită va fi 1 mai a anului recoltării.

c) pentru recolta culturilor multianuale și legume, asigurarea de înghețuri timpurii de toamnă se efectuează cel târziu la 1 septembrie a anului recoltării.

(5) Stabilirea în contractul de asigurare a posibilității achitării primei de asigurare în tranșe nu absolvă asigurătorul de răspunderea integrală asumată prin contractul de asigurare în cazul când riscul asigurat s-a produs în intervalul de timp între achitarea tranșelor.

(6) Dacă asiguratul sau, după caz, beneficiarul asigurării, nu achită tranșele ulterioare ale primei de asigurare în termenul stabilit, contractul rămâne în vigoare, iar despăgubirea de asigurare se acordă proporțional cu rata plătită a primei de asigurare.

(7) După producerea riscului asigurat, ratele primei de asigurare neachitate de către asigurat în termenul stabilit în contractul de asigurare nu se acceptă, iar dacă a fost achitată, aceasta nu va fi considerată ca plată a ratei primei de asigurare.

(8) În caz de producere a riscului asigurat și întârzierea achitării părții subvenționate din prima de asigurare, părțile contractului de asigurare pot stabili, printr-un acord scris, ca asiguratul sau beneficiarul asigurării să achite partea subvenționată neachitată de către stat, cu restituirea acestei sume de către asigurător în termen de 10 zile de la data încasării părții subvenționate din prima de asigurare. În cazul încasării parțiale a subvențiilor, asigurătorul îi restituie asiguratului sau beneficiarului asigurării doar partea încasată de la stat.

Articolul 32. Subvenționarea primelor de asigurare

(1) Subvenționarea primelor de asigurare se efectuează din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

(2) Subvenționarea unei părți a primei de asigurare, în baza contractelor de asigurare în agricultură, se efectuează conform condițiilor stabilite de prezenta lege și a actelor normative adoptate în baza acesteia.

(3) Guvernul aprobă anual lista riscurilor și a bunurilor agricole, a căror prime de asigurare se subvenționează din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

(4) Cota subvenției se stabilește în baza primelor de asigurare calculate conform condițiilor speciale de asigurare în agricultură și constituie 70% din valoarea acestora, dacă valoarea cumulată a subvențiilor pentru asigurarea subvenționată autorizate spre plată în anul anterior încheierii contractului de asigurare constituie până la 6% din mărimea Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

(5) În cazul depășirii cu fiecare două puncte procentuale a valorii de 6% a subvențiilor autorizate spre plată din mărimea Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, cota subvențiilor pentru primele de asigurare a contractelor de asigurare încheiate în anul curent va fi redusă corespunzător cu 5% din mărimea de 70% prevăzută la alin. (4).

(6) În baza raportului Agenției de Intervenției și Plăți pentru Agricultură, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului stabilește, nu mai târziu de 15 ianuarie, cota subvenției a primei de asigurare pentru anul calendaristic în curs.

(7) Dacă Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului nu stabilește în termenul prevăzut la alin. 1 (6) cota subvenției din prima de asigurare, pentru anul calendaristic în curs se aplică cota subvenției din prima de asigurare din anul precedent. După stabilirea cotei subvenției din prima de asigurare din anul calendaristic în curs, asiguratorul va recalcula partea din prima de asigurare achitată de asigurat și partea subvenționată, prevăzute în contractele de asigurare încheiate în anul curent în funcție de cota subvenției stabilite.

(8) Pentru contractul de asigurare subvenționată, asiguratul achită diferența dintre prima de asigurare și cota subvenției stabilită conform prezentului articol.

(9) Sumele pentru subvenționarea primelor de asigurare se virează de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură după aprobarea documentelor prezentate de asiguratorii subdiviziunilor teritoriale ale agenției în cauză, dar nu mai târziu de 2 luni de la data depunerii dosarului de subvenționare.

(10) Fără a aduce atingere prevederilor Legii nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural și actelor normative adoptate în baza acesteia, dosarul de subvenționare va conține copia de pe polița de asigurare, copia de pe documentul de plată a primei de asigurare, declarația pe propria răspundere a asiguratului cu privire la existența bunului asigurat.

Articolul 33. Franșiza

Părțile contractului de asigurare pot stabili un nivel al franșizei, altul decât cel indicat în Condițiile de asigurare, fără a fi necesară modificarea acestora.

Capitolul V

PRODUCEREA RISCULUI ASIGURAT

Articolul 34. Producerea riscului asigurat

(1) Se consideră producere a riscului asigurat evenimentul care conține următoarele elemente:

- a) existența obiectului asigurării;
- b) faptul producerii riscului contra căruia este asigurat obiectul asigurării;
- c) existența prejudiciului generat de producerea riscului asigurat.

(2) Nu se consideră caz asigurat pierderile de producție agricolă generate de:

- a) evenimente neprevăzute în contractul de asigurare;
- b) acțiuni premeditate ale asiguratului, membrii majori ai familiei acestuia, beneficiarului asigurării, reprezentanții sau de prepușii săi;
- c) încălcări din imprudență a normelor agrotehnice, sanitar-veterinare, fitosanitare, securitate anti-incendiară de către asigurat, membrii majori ai familiei acestuia, reprezentanții sau de prepușii săi.

(3) În caz de nerecunoaștere a cazului asigurat, asigurătorul este obligat să argumenteze nerecunoașterea prin orice probe legale.

Articolul 35. Constatarea producerii riscului la asigurarea cantitativă a recoltei și a plantațiilor multianuale sau la asigurarea pierderilor financiare provocate de diminuarea calității recoltei culturilor agricole

(1) Asiguratul sau beneficiarul asigurării va notifica în scris asigurătorul despre producerea riscului pretins asigurat în următoarele termene:

- a) în cazul grindinei, inundației, ploii torențiale, incendierii, polignirea culturilor, furtunii, în termen de până la 48 de ore din momentul producerii evenimentului;
- b) în cazul secetei excesive, înghețurilor sau atacul organismelor dăunătoare, odată cu producerea acestora sau cu apariția efectelor negative ale lor.

(2) Asigurătorul este obligat, în termen de 5 zile de la data primirii notificării, să instituie o comisie de investigare a cazului asigurat.

(3) În componența comisiei de investigare a cazului asigurat se includ:

- a) reprezentantul asigurătorului;
- b) asiguratul, reprezentantul acestuia sau brokerul de asigurare;
- c) reprezentantul autorității publice locale de nivelul al doilea și, după caz,
- d) reprezentantul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;
- e) reprezentantul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență;
- f) reprezentantul Serviciului Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice.

(4) Comisia de investigare a cazului asigurat întocmește un act de constatare în câte un exemplar pentru fiecare membru al comisiei și se semnează de către aceștia.

(5) Pentru culturile agricole afectate parțial se face o evaluare preliminară a prejudiciului. La sfârșitul ciclului de producție se face o evaluare definitivă a prejudiciului și se plătește despăgubirea de asigurare.

(6) Volumul recoltei pierdute se calculează prin diferența dintre recolta asigurată și recolta obținută pe sectorul afectat, cu excepția pierderilor provocate de riscurile neasigurate. Cuantumul prejudiciului se calculează conform prevederilor contractului de asigurare.

(7) Volumul recoltei obținute se estimează fie în baza actelor de depozitare sau de comercializare ale asiguratului, fie se estimează de către asigurător și asigurat în câmp, înainte de începerea recoltării, dacă contractul nu prevede altfel. Estimarea se efectuează în mod obligatoriu, la cererea oricărei părți a contractului de asigurare. În caz de implicare la această estimare a unei terțe persoane, cheltuielile le suportă partea care a cerut estimarea.

(8) Dacă s-a constatat că riscul asigurat a afectat parțial recolta culturilor agricole, asiguratul anunță asigurătorul despre intenția recoltării culturii agricole afectate cu cel târziu 5 zile înainte de ziua prognozată pentru a începe aceste activități.

(9) În cazurile când asiguratul a recoltat cultura agricolă afectată fără a anunța asigurătorul și nu există posibilitate de a determina/verifica cantitatea reală a recoltei pierdute, acesta din urmă este în drept să refuze parțial sau total achitarea despăgubirii de asigurare.

(10) Dacă, la producerea riscului asigurat și în legătură cu aceasta, producția agricolă a fost folosită în alt scop decât cel prevăzut la încheierea contractului de asigurare, se estimează costul producției menționate și suma aceasta se scade din cuantumul despăgubirii de asigurare. Asiguratul este obligat să înștiințeze în prealabil asigurătorul despre folosirea producției agricole în alte scopuri.

Articolul 36. Constatarea prejudiciului la asigurarea animalelor, peștilor și familiilor de albi.

(1) Asiguratul va notifica în scris asigurătorul despre producerea riscului pretins asigurat, în următoarele termene:

1) pentru animale, altele decât peștii și familiile de albine, în termen de până la 24 de ore din momentul producerii evenimentului;

2) pentru pești:

a) în cazul riscurilor asigurate prevăzute la art. 21 alin. literele b) - d) și f) în termen de până la 24 de ore de la data producerii evenimentului;

b) în cazul riscurilor asigurate prevăzute la art. 21 alin. literele a) și e) odată cu apariția acestora sau a efectelor negative ale lor;

3) pentru familiile de albine:

a) în cazul riscurilor asigurate prevăzute la art. 24 literele a) și b) odată cu apariția riscului asigurat sau efectelor negative ale acestuia;

b) în cazul riscurilor asigurate prevăzute la art. 24 litera c), în termen de până la 24 de ore din momentul producerii evenimentului.

(2) În cazul apariției necesității urgente de sacrificare forțată a animalelor, la fel ca și în cazul emiterii unei prescripții oficiale cu privire la sacrificarea forțată, asiguratul este obligat să anunțe imediat asigurătorul despre acest fapt.

(3) Asigurătorul instituie, după caz, o comisie de investigare a cazului asigurat.

(4) În componența comisiei de investigare a cazului asigurat se includ:

- a) reprezentantul asigurătorului;
- b) asiguratul, reprezentantul acestuia sau brokerul de asigurare;
- c) reprezentantul autorității publice locale de nivelul al doilea;
- d) medicul veterinar; și, după caz,
- e) reprezentantul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;
- f) reprezentantul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență.

(5) Comisia de investigare a cazului asigurat întocmește în ziua inspectării, un act de constatare a câte un exemplar pentru fiecare membru al Comisiei.

(6) Asigurătorul este în drept să refuze parțial sau total achitarea despăgubirii de asigurare în cazul când asiguratul nu poate face dovada materială a producerii riscului asigurat.

Articolul 37. Constatarea producerii riscului la asigurarea sănătății animale

(1) Asiguratul va notifica în scris asigurătorul despre producerea riscului pretins asigurat, în termen de 24 de ore de la data producerii riscului asigurat sau, în cazul riscului prevăzut la art. 18 alin. (1) litera a), odată cu apariția semnelor clinice de boală.

(2) Producerea riscului asigurat se constată în baza prescripției medicului veterinar.

(3) Modelul notificării despre cazul presupus asigurat și modelul actului de constatare se stabilesc în baza Condițiilor de asigurare ale asigurătorului.

(4) Părțile contractului de asigurare pot prelungi, de comun acord, termenul de investigare repetată a cazului asigurat.

(5) La întocmirea actului de constatare, asigurătorul și asiguratul au dreptul să efectueze o expertiză suplimentară, să apeleze la orice documente probatoare, pentru a stabili cauzele și quantumul prejudiciului. Costul expertizei este suportat de partea care a solicitat expertiza și nu se include în despăgubirea de asigurare.

Articolul 38. Stabilirea mărimii despăgubirii de asigurare și plata acesteia

(1) Despăgubirea de asigurare se stabilește în limita sumei asigurate, ținând cont de nivelul acoperirii de asigurare, mărimea franșizei stabilite și de valoarea bunului asigurat rămas după producerea cazului asigurat.

(2) Mărimea despăgubirii de asigurare se stabilește:

a) pentru plantațiile multianuale afectate parțial de riscurile asigurate, proporțional cheltuielilor de restabilire a plantației, în limitele stabilite în contractul de asigurare;

b) pentru asigurarea sănătății animalelor, proporțional cu cheltuielile de tratare a animalelor;

c) în cazul asigurării pierderilor financiare provocate de diminuarea calității recoltei culturii agricole, ca diferență a prețului oferit pe piață pentru clasa de calitate a culturii agricole sau, în lipsa unor astfel de date, a prețului de comercializare obținut de către asigurat a recoltei asigurate, în raport cu prețul anticipat de comercializare;

d) în cazul asigurării pierderilor financiare provocate de diminuarea cantității recoltei culturii agricole, ca produs dintre prețul anticipat de comercializare, stipulat în contractul de asigurare, și cantitatea recoltei neobținute, în limitele stabilite de contractul de asigurare;

e) în cazul asigurării animalelor domestice, familiilor de albini și peștilor, proporțional costului acestor bunuri, în limitele stabilite de contractul de asigurare.

(3) Asigurătorul, în termen de 10 zile de la data prezentării ultimului document prevăzut în contractul de asigurare și semnării acordului asupra mărimii despăgubirii de asigurare calculate, plătește asiguratului sau beneficiarului asigurării despăgubirea de asigurare.

(4) În cazul afectării parțiale a recoltei culturii agricole, despăgubirea de asigurare se plătește la sfârșitul ciclului de producție, în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii ultimului document prevăzut în contractul de asigurare și semnării acordului asupra mărimii despăgubirii de asigurare calculate.

(5) În cazul când, la momentul achitării despăgubirii de asigurare, partea primei de asigurare subvenționată de către stat nu a fost încasată, asigurătorul achită despăgubirea de asigurare proporțional primelor de asigurare încasate. După achitarea de către stat a părții subvenționate, asigurătorul în termen de 10 zile calendaristice achită asiguratului partea restantă a despăgubirilor de asigurare.

Capitolul VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 39.

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr.243/2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.132–137, art. 704), cu modificările ulterioare.

Articolul 40. Pentru contractele de asigurare încheiate înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, la calcularea subvenției pentru prima de asigurare Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură aplica principiul prevăzut la art. 6 alin. (4) din Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural.

Președintele Parlamentului